

Respect pentru oameni și cărți

Ion Munteanu

O mie și una de femei
Amintirile unui hedonist

roman

EIKON
București, 2017

CUPRINS

1.	7	26.	194	51.	346
2.	13	27.	199	52.	351
3.	19	28.	210	53.	357
4.	32	29.	222	54.	358
5.	41	30.	225	55.	365
6.	46	31.	230	56.	371
7.	54	32.	238	57.	374
8.	64	33.	243	58.	380
9.	72	34.	245	59.	386
10.	82	35.	252	60.	387
11.	90	36.	261	61.	399
12.	103	37.	262	62.	402
13.	108	38.	272	63.	410
14.	116	39.	279	64.	415
15.	123	40.	281	65.	425
16.	130	41.	288	66.	430
17.	142	42.	295	67.	439
18.	149	43.	297	68.	448
19.	154	44.	304	69.	449
20.	164	45.	312	70.	454
21.	169	46.	316	71.	462
22.	176	47.	322	72.	463
23.	181	48.	327	73.	472
24.	187	49.	336	74.	479
25.	190	50.	342		

1.

Îmbrăcată în aceeași rochie de scenă, cu decolteu adânc, lungă, din catifea mov, pe care o purta la concertele importante, îl vizitase și noaptea trecută. Afară se auzea ploaia izbind în pereții castelului, aşa cum mai devreme, la intervale regulate de timp, oceanul biciuise furios zidurile orașului-cetate, căutând o poartă sau locul slab prin care să se strecoare pe străzi. Ea venise peste el intempestiv, dăduse iama pur și simplu, parcă adusă de valurile Atlanticului, pentru că este impropriu și fi numită vizită de seară acea tulburare de posesie, cum ar zice juriștii, sau alterarea celui mai banal și mai răvnit bun al oricărui biet muritor, de cele mai multe ori câștigat anevoie: liniștea de dinaintea somnului. Pacea, împăcarea, uitarea, absența, tacerea profundă, identificarea cu neantul, aproape la fel ca după un concert de două viori și orchestră, cum au fost ultimele lor evoluții grandioase, elogiate de toată presa și de lumea bună a Capitalei. Acele „autentice, năvalnice și maiestuoase dueluri ale viorilor”, cum scriau ziarele, deși era conștient că el se punea cel mai bine în valoare singur, fie cu vioara, fie cu bagheta de dirijor, aşa cum o făcuse toată viața. Dar se angajase să-i facă fetei nume sonor, nume de scenă, în schimbul a ceea ce zâmbetul lui nu mai lăsa loc niciunei interpretări. Și cu câte nopți lungi îl răsplătise ea, cu câte zile, mirea lor îndulcindu-i și acum trăsăturile chipului, întinzându-i ridurile într-un surâs melancolic, ca un balsam magic al cărui secret îl știa doar el!

Pierdut pe culoarele timpului nu prea îndepărtat, nici nu observa-se când aici, la *Pension*, asemenea unui anotimp călduros, se instalase calmul. Oceanul se zbătuse din nou, ca în fiecare seară, mai bine de cinci ore, pentru a renunța până la urmă, învins de propria-i neputință. O zbatere inutilă, o luptă absurdă, și tot acest consum de sine numai pentru ca localnicii să aprecieze cum se cuvine liniștea de după și dinaintea altei bătălii... O pace binemeritată, tot de câteva ore, câștigată

Respect pentru oameni și cărți

în fiecare noapte, spre dimineață, de oamenii încă în așternuturi, exact ca în cazul acelor victorii fabuloase pentru care nu s-a tras nici măcar un glonț.

Orașul era construit din bucăți masive de piatră aşezate una peste alta, ca și centura lui de zid, pafta lângă pafta, cu îndărjirea cărora se războia oceanul. Totul era numai bazalt, de parcă muntele ceruse bilet permanent de tratament pe malul apei, fiind adus aici bucată cu bucată: în clădirile portului, în casele și blocurile în care locuiau târgovetii, chiar și în magazinele și depozitele lor igrasioase, pline de marfă, ce și așteptau mușterii dispuși să arunce banii pe nimicuri scumpe și pe suveniruri îndoienllice, „made in China”. Vorbesc de port și de orașul vechi, *dintre ziduri*, de orașul-muzeu, fost târg de mărfuri și de sclavi. Ce se construise în anii din urmă, acele întinderi răzvrătite, cu locuințe mari și viu colorate, se situau departe de țărm, în apropierea pădurii. Deși din punct de vedere administrativ intrau sub aceeași pălărie, noile cartiere rezidențiale alcătuiau în realitate un oraș nou, căci se rupseseră de brâul tot timpul umed și rece al zidului și de teroarea mucegaiului gros, din vechile case de piatră. De acest cancer verde al pereților din dormitoare, bucătării și de peste tot, cu ale cărui nefaste consecințe erau nevoiți să lupte locuitorii vechii cetăți, mândri însă de a fi recunoscuți drept urmașii unor generații de temut, de pirăti fioroși, care-i băgaseră în sperieți nu numai pe vecinii „de peste baltă”, când aveau ei chef să jefuiască și să se distreze, ci și pe spanioli și pe portughezi, dacă Țara anglilor, a iuților și a saxonilor nu mai avea cu ce-i ademeni. Ce mai putea să însemne, în comparație cu aceste fapte de glorioasă istorie, o pată sau două de mucegai în bucătărie și în baie, hai, fie chiar și în dormitor, sub saltea? Hai, fie și mai multe pete întinse, ca niște bube verzi, urât mirositoare, mai ales în perioadele nesfârșite de iarnă...

Venirea femeii nu putea fi numită vizită de seară, pentru că numai seară nu era momentul în care obișnuia să-și facă apariția, uneori fix la miezul nopții, alteori chiar spre dimineață, când somnul este dulce ca amintirile din tinerețe, adusă de tânguirea deja îndepărtată a oceanului. După atâția ani de la întâmplarea faptelor, avea pretenția ca revederea să fie măcar ceremonioasă, însotită de o nedisimulată așteptare și o firească frenzie a întâlnirii la ora stabilită... De poezia incertitudinii, care dă

oricărei întâlniri greutate: o veni, n-o veni? Pe când aşa, de fiecare dată, de aproape trei luni încocace, ea ajungea nepoftită, când dorea, lăsată să intre, probabil, de Guillaume, pe care cu siguranță îl mituia. Paznicul, altfel, era inflexibil, de necucerit, exact ca mănăstirea fortificată de la Saint Michel în timpul războiului de o sută de ani. Toată lumea știa că fără acordul lui nici măcar o muscă nu pătrundează în *Pension*, în afara orelor de vizită. Și nu mai zâmbi condescendent, când involuntar numi și el în felul acesta, precum ceilalți, acest „maison de retraite”, stabiliment pentru seniori, sau cum i s-o mai spune, de pe malul Atlanticului. La dracu’, *pension*, cum poți să-i spui aşa?, când aici era un balamuc de lux, cum concluziona întotdeauna, după lungi discuții în contradictoriu cu vecinii de palier sau de masă. O infundătură unde se adunase lume pestriță din toată Europa și din care nu se știe câți vor mai pleca pe picioarele lor acasă... Nu era cazul lui, firește, el fiind încă în putere, în plină forță interpretativă, după cum încă mai scriau gazetele, mai ales cele din țara mamă, din România, de parcă mai exista și o țară tată, cum te-ai putea gândi, făcând asocieri stupide. Cum ar veni: Uniunea Europeană, țara tată, urmăș demn, pe partea vestică, al Înaltei Porți, liberă să-și facă harem din atâtea tinere și timorate țărișoare mamă, pe care să le fecundeze la greu, până le ies ochii din orbite de mândrie și de nebănuite satisfacții.

El era într-o altă situație, după cum recunoștea și doctorul, iar după ce-și va vindeca mâna dreaptă, imobilizată temporar de o banală „tendinită”, va pleca să cutreiere din nou Europa... Parcă numai Europa? Ce, Americile nu sunt și ele continente? Nu lăsase și pe acolo destule urme ale trecerii lui artistice? Dar numai artistice? Iar la acest gând strengăresc puține lucruri l-ar fi împiedicat să zâmbească, aşa că zăbovi o vreme în livada înflorită a unor amintiri ce-l întineriră dintr-o dată, dar îl și înduioșără, oarecum. Să lăsăm deocamdată trecutul, se îmbărbătă el, pentru că încă mai avem proiecte, iar dacă avem proiecte avem și viitor, nu-i aşa? Nimeni nu se îndoiește de faptul că, de când se află aici, primește periodic corespondență prin care este invitat să dirijeze pe marile scene ale lumii, deși se mai găsește câte un deștepț să-i strice bucuria și să-i atragă atenția că nu văzuse nimeni acele invitații. Dar nu era obligat să le arate cuiva! Invitațiile erau confidențiale, asemenea atâtălor lucruri pe lumea aceasta, cum ar fi declarațiile de dragoste

Respect pentru oameni și cărți

șoptite în întuneric, pe care și ea i le făcea imediat ce ajungea în cameră, adusă când de fluxul, când de refluxul oceanului.

Și totuși, nu-și putea explica de ce o lăsa Guillaume, cerberul acesta de coastă, să ajungă de fiecare dată la el fără să-i ceară voie, în afara orelor de vizită, și fără permisiunea conducerii. De câteva ori, încercase să-l reclame pe paznic nou lui medic, cu care legase un soi de prietenie, relația lor construindu-se pe „amânuntul” că amândoi erau, „de pământ”, din același loc. Adică, amândoi se născuseră în România. Dar nu fusese luat în seamă, ba, chiar observase în privirea doctorului o sclipire ironica, de neîncredere. Ce înțelegere putea să facă ea cu acest nesuferit de breton primitiv, Guillaume, paznicul de noapte, aproape incult, care nu auzise în viață lui de Brahms... Individul cu ținuta lui scorțoasă și mișcări de şobolan împăiat, al cărui vocabular se oprise la cuvintele: *non, non, monsieur!, ne peut pas, madame!, vous ne pouvez pas, monsieur!*... Cu ce-l căștigase? Cu ce-l cumpărase? Cu ce armă învinsese îndărătnicia lui de catăr răpciugos, ajunsă proverbială, de a nu lăsa niciun străin înlăuntru? Cu ce-l avea femeia la mâna, dacă despre vreun șantaj era vorba?

Pe celălalt paznic, Marco, argentinianul, care tocmai fusese concediat în urma unei înscenări ordinare, și anume că l-ar fi prins încercând să forțeze, într-o noapte, ușa dormitorului fostei Miss Franța, nu l-ar fi păcălit ea atât de ușor, în ciuda atitudinii lui aparent prietenoase față de toată lumea. Și mai ales față de femei. Marco era un om cald, politicos, în uniforma lui verde, impecabilă. Vorbea foarte frumos, cu un ușor accent spaniol, începând cu cei internați, dar și cu personalul auxiliar și rezidenții, comportamentul lui fiind la fel de corect față de medici și față de vizitatori. El, însă, nu și-ar fi încălcat în ruptul capului sarcinile de serviciu, doavadă că atâta vreme cât fusese în schimbul de noapte, la *Pension* n-a intrat nimeni nepoftit. Erau exceptați membrii familiei unor pacienți cărora li se întâmplau lucruri neprevăzute, cum ar fi un accident vascular, sau chiar să moară, aparținătorii bolnavilor fiind anunțați imediat de conducerea stabilimentului. Maestrul chiar asistase la o asemenea vizită, Tânărul în noapte, anul trecut, când se mutase aici, fiind doamnei Charlotte, aflată în agonie, ajungând la *Pension* aproape în același timp: unul din Elveția, celălalt din Cipru. Nu, cu siguranță, Marco nu putea fi înduplecăt de nimeni să nesocotească

Respect pentru oameni și cărți

regulamentul și nu s-ar fi lăsat păcălit sau cumpărat, indiferent cine îi cerea să „închidă ochii”. În plus, când era Tânăr, după cum îi mărturisise Marco, la Buenos Aires fusese la unul, dacă nu chiar la două concerte simfonice. Cu siguranță, omul era de încredere.

Oricum, devinea clar că numai pe schimbul nesuferitului breton femeia se strecuă în camera lui, cum făcuse și în noaptea asta, la puțin timp după ce se stinsese că ecourile ultimelor bătăi ale orologiului din turnul catedralei de peste drum, când oceanul turbat se cumințise și părea să se fi băgat el însuși la somn. Doar vreo picătură de ploaie sau cine știe ce insectă rătăcită se mai auzeau, când și când, lovind în geamul sau în pervazul ferestrei, gâzile probabil fiind amăgite de lumina blândă a veiozei ce rămânea toată noaptea aprinsă. Era pe la sfârșitul exercițiilor de îmblânzire a somnului: numărase turma celor o mie de oi, mângâind căpșorul mieilor tineri și drăgălași ce se născuseră de la numărătoarea nopții trecute încوace. Apoi, își făcuse „rugăciunea” lui de muzician, stabilind corespondentul fiecarui zgromot al nopții, cât ar fi fost de mic, în suita notelor muzicale... Un *do* de jos, stins, într-un ultim și obosit zbucium al oceanului, un *re* abia auzit într-un eșec al vreunei insecte oprite brutal de lumina neprietenoasă ce trecea prin sticla ferestrei, un *si bemol* depaaaartee...

Sperase ca de data aceasta vizitatoarea lui nepoftită să nu mai vină. Să-l lase păcatelor în pace, cum își aminti o vorbă de-acasă... Ohoo, *de-acasă*, i-auzi ce gând îi venise tocmai acum, el care mulți ani la rând considerase că își are casa acolo unde îi era bine, fiind pe rând român, german, spaniol, iar mai nou, francez... Cetățean al lumii, câte dintre cunoștințele lui își mai permiteau un asemenea lux? A și declarat-o, de altfel, în câteva din numeroasele lui interviuri acordate revistelor și televiziunilor de peste tot. Cu asta îi plăcea să înceapă orice discurs: „Iar eu, cetățean al lumii... Român prin naștere, spaniol după *corazón*, francez după recentul domiciliu...” Doar un timp scurt se considerase *Ioan Fără Tanăr*, imediat după ce fugise din România, pentru că „patria în care m-am născut, se știe asta, nu mi-a apreciat cum se cuvenea valoarea”, adică l-a gonit de-acasă, iar celealte „patrii” încă nu-l adoptaseră atât de repede cum se aștepta. „La început, aceste noi țări m-au primit cu focul căminului stins, îi plăcea să spună, dar nu m-am dat bătut, pentru că eu

Respect pentru oameni și cărti

veneam dintr-o câmpie înghețată, la granița frigului siberian. Mi-am aprins singur căminul, dar am încins și inimile străinilor în mijlocul cărora am hotărât să rămân, cu muzica pe care am adus-o în dar. Mai întâi cu vioara, apoi, când m-am decis să renunț la ea, cu bagheta de dirijor.”

Se împrăștiase până și aparenta concrețe a ultimei amintiri când din nou îi auzi pașii: lipa, lipa, ca și cum femeia își lăsase pantofii la intrare, pentru a nu-i trezi pe ceilalți cu zgomotul tocurilor înalte. Ba, mai înainte de a-i fi auzit, ca prin vis, îi ghicise pașii: lipa, lipa... Intuise muzica tălpilor ei goale pe podea: o simfonie cunoscută, din ce în ce mai clară și mai expresivă, pe măsură ce se apropiau de patul lui... O *fugă* de Bach, la orga unei catedrale din cer, pe ale cărei acorduri, dulce cadou al nopții, femeia plutea spre el. Fără să deschidă ochii, întinse doar mâna stângă, mâna sănătoasă, atingând-o pe pântece și pe coapse. Sub mângâierea degetelor lui catifeaua rochiei scoase un foșnet ademestrator, urmat de o suită de mărunte descărcări de electricitate... Trupul femeii fremătă, iar rochia prinseă într-o singură bretea căzu precum cortina la operă. Era nevoie să recunoască: în ciuda a tot ce încercase să-i spună doctorului, mintindu-se pe sine, își dorea ca nimeni altul aceste clipe, așteptându-le ca pe o primăvară promisă, oricât de târziu ar fi venit. Erau cele mai dorite momente din monotonă lui, de-acum, existență, clipe care defineau însăși viața, viața adevărată, de care nu dorea să se ascundă, aşa cum se ascunsese ani mulți de sentimentul vinovăției pe care-l avea față de ea.

Cu lăcomia unui latifundiar, îi luă în stăpânirea palmei movila catifelată a abdomenului și depresiunea abisală ce se deschidea sub ea. Din nou auzi muzica sferelor, în ritmul ei perfect, pitagoreic, impus de bătăile inimii. Cu aceeași înțelegere ca întotdeauna, ea îi răspunse în felul ei, aproape mecanic, parcă motivată de o responsabilitate resemnată. Îi simți palmele reci, în alunecarea lor de pe obrajii pe gât și pe piept... Era firesc să aibă mâinile înghețate, pentru că ea venea direct de afară, adusă de rafalele oceanului, aşa că îi făcu imediat loc în patul lui, acoperind-o cu pledul din păr de cămilă. Cuvintele pe care ar fi dorit să îi le spună, puține, de întâmpinare, fuseseră strivite de buzele ei aspre, aproape uscate, ca o răsplată pentru bunătatea și căldura cu care el o primise...

2.

Habar n-avea dacă erau moștenite sau le dobândise în urma vreunei experiențe limită de care, la data investigațiilor lui, nu-și amintea, însă avusesese întotdeauna instincțe de vânător, resimțind o nevoie aproape violentă de a câștiga trofee... Trofeu putând fi codrul de pâine neagră, trecut prin farfurie cu untdelemn, apoi pudrat cu zahăr, pe care tocmai îl molfăia fratele lui mai mic, în lipsa unei prăjituri adevărate, ziarul din mâinile tatălui, seara târziu, când omul ajungea istovit acasă, sau oglinda mică, pătrăoasă, dintr-un chenar din lemn de trandafir, în care uneori mama lui ctea trecerea timpului. Iar dacă ieșim din casă, trofeele însemnau tot ce aveau ceilalți copii și lui îi lipseau, de la moneadele pentru jocul „la perete”, la fluierele de soc, absolut necesare în hârjoana „de-a hoții și vardăștii”, de la roțițele de ceas, numai bune pentru „spârnele”, la praștiile pentru vrăbii, confectionate din fâșii înguste de cauciuc, tăiate dintr-o cameră de bicicletă, legate de limba din piele a vreunui bocanc purtat și aruncat la gunoi. Până la urmă, într-un fel sau altul, toate acestea trebuiau să ajungă în posesia lui, să le gospodărească el cum trebuie... Îl anima dorința de a fi mereu pe locul întâi, primul la alergat, primul la trântă, primul la scularea de jos, fără a se ajuta de palme sau de coate. De a ajunge cât mai în față, cât mai aproape de stele, în ciuda tuturor piedicilor, ca în dictonul latin descoperit devreme, *Per aspera ad astra*, pe care și l-a ales drept motto al vieții... Mama lui îi spusese că manifesta un neastâmpăr agasant încă din fașă, de la primele ore ale dimineții, când reușea să scoale în picioare toată casa, cerându-și dreptul de a fi luat în seamă. Prin tipete asurzitoare își anunța dorința de a fi scos urgent pe balcon, plimbăt în brațe prin bucătărie sau prin sufrageria neîncălzită a primei lor locuințe. Se plătisea ușor, nu suporta vechituri pe lângă el, aceleași hăinuțe, aceleași jucării din cărpe sau din lemn de brad, rotunjite de tatăl lui cu briceagul. Nu accepta nici măcar același lapte, noaptea, încălzit în grabă și turnat într-o